

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 8 korona.
Félévre . . . . 4 korona.
Negyedévre . . 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések:

Kiadóhivatalban árszabály szerint vétetnek fel.
Nyilvántartásban petit soronként 20 fillér.

BÁCS-TOPOLYAI HIRLAP.

SZEPIRODALMI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Felülvizsgáló szerkesztő: Dr. FÁRNEK DEZSŐ ügyvéd.

Szerkesztőség:

B-Topolya, gr. Széchenyi István-utca 695. szám, hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Wilheim Miksa könyvnyomdája, hova az előfizetések s a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Csak bérmentes levelek fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem adtnak.

Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

Egyes számok kaphatók: Topolyán Wilheim Miksa könyvnyomdájában, Szabadkán: Wilheim Samu könyv- és papirkereskedésében.

Többes szavazás.

A pluralitás az általános választói jognak korrekтивuma, mely az egyenlő szavazati jog merev igaztalanságának enyhítésére hivatott. Célja műveltség, belátás, higgadság legalsó fokán álló tömeg feltétlen uralmát lehetetlenné tenni, de legalább is ellensúlyozni s a műveltebb, higgadtabb, az államfentartó elem fölényét az általános választói jog behozatala mellett is lehetőleg érvényesíteni. Célja intézményesen biztosítani azt, hogy a nagyon könnyen félrevezethető, rendszerint szenvedélyes és szeszélyes tömeg uralma helyett a józan megfontolás, a politikai hivatosság vihesse az államéletben a vezérszerepet. Célja a szűkkörű választói jogból a legdemokratikusabb választói jogra való rögtön átmenet veszélyeit eltüntetni. Célja a szám mechanikus és zsarnoki uralma helyett a politikai értékek érvényesítését biztosítani. Legyen minden nagykorú férfi állampolgárnak beleszólási joga az állami ügyekbe: de akinél nagyobb műveltsége, tudása, tapasztalata következtében a közügyek iránt állandóan nagyobb érdeklődés és több érzék feltételezhető és akit vagyoni és családi viszonyai a házához erősebb kötelekekkel fűznek: annak a közéletben való közvetlen befolyása nagyobb legyen.

A nyílt pluralitásnak a gyakorlatban két válfaja ismeretes.

Egyik az a kettős szavazati jog,

mely Franciaországban a múlt század huszas éveiben, valamint Ausztriában az általános egyenlő választói jognak 1907 évben történt behozatala előtt a kuriális rendszerben divatozott. Az 1820. június 29-iki francia törvény, illetőleg az 1836. június 14-iki osztrák törvény szerint azok a választók, kiknek a törvény fokozottabb befolyást kíván adni, azonkívül, hogy külön képviselőket választhattak, egyúttal az általános választói joggal felruházottak tömegében (Ausztriában az I-IV kuria tagjai az V-ikben) szintén szavazati joggal bírtak.

A másik válfaj a belga rendszer, mely az értelmiség, vagyis a kor és család figyelembe vételével ad az állampolgárnak egyes vagy többes (két vagy három) szavazatot.

Poroszországban a többes szavazati joghoz hasonló hatással van az a tény, hogy a választókerület adójának egyharmadát együttesen fizető ösválasztók — tekintet nélkül azok számára — egyenlő számu közvetlen választót (Wahlmann) választanak. Hamburg város új választási törvénye szintén nagyobb súlyt biztosít a nagyobb jövedelmű választóknak, mint aminővel a többiek bírnak. Romániában is különböző kuriákban szavaznak a társadalom különböző vagyoni eleméi.

Angliában a helyhatósági választásoknál igen sokáig a többes szavazati jog rendszere uralkodott. Svéd és Finnországban a helyhatósági választásoknál

ma is a többes szavazati jog van érvényben. Némely választó 25 szavazatot is leadhat.

Lényegileg a pluralitással egyenlő hatásu, vagyis tulajdonképen burkolt pluralitásnak tekinthető a választókerületek aránytalan beosztása is, melynek többé-kevésbé sűrű példáival majd mindenik államban, különösen a legújabb osztrák választási törvényben találkozunk.

Midőn a törvényhozás különböző számu választónak adja meg az egy képviselő választásának jogát: akkor céltudatosan ad egy választónak több jogot mint a másiknak: akkor az állam igényei szerint mérlegbe veti az egyesek jogait és az állami érdek szempontjából egyiknek több jogot ad, mint a másiknak. A legtöbb állam pedig így járt el: tehát a legtöbb állam elfogadta a pluralitás felfvet.

A többes szavazatra főleg ott van szükség, ahol a demokratikus jogkiterjesztés nagyméretű, s megelőzi a vagyonosodás és műveltség általános elterjedését. Nálunk, midőn a legszűkebb körű választói jog terére lépni, s az eddigi 1.1 millió választó helyett egyszerre legalább is két és fél millió állampolgárnak akarjuk a választói jogot megadni, vagyis a választók számát egy csapásra több, mint 150 százalékkal szaporítani: midőn ezen nagy jogkiterjesztéssel sok százezer olyan választónk lesz, akinek sem ideje, sem műveltsége nincs

H Á R C A.

Az automobil.

Amikor Gallois Marcel — a világhírű Jaquet és Bandissert cég mintatelepének főnöke — hétfőn reggel a megszokott szemlélő sétáját tette a nagy gépcsarnokban, megütközve látta, hogy a könnyű „25 H. P.“ gépkocsi nincsen a helyén.

Előző napon kivételesen megengedte Bollard művezetőnek, hogy kikocikázzék rajta. Gyors pillantással végigvizsgálta a sok elegans automobil s meggyőződött róla, hogy az említett jármű nincs közöttük. E perczben Bollard jött feléje, akinek sápadt arca rosszat sejtetett.

Balesetre gondolt, de még mielőtt szólhatott volna valamit, a másik izgatottan mondta:

— Gallois ur kérem, négy szemközt szeretnék önnel beszélni.

A főnök szó nélkül sarkon fordult és végig haladva a tejuveggel fedett hosszú folyosón, mely az irodájába vezetett, Bollard által követve belépett szobájába.

Alig csukódott be mögöttük az irodaajtó, Bollard izgatottan kezdett el beszélni, míg remegő ujjai borsipkáját szorongatták.

— Engedje meg Gallois ur, hogy elmondjak önnek valamit. Négy éve állok szolgálatában. Ez idő alatt, úgy tudom, mindig meg volt elégedve velem és hogyha néha

kifogásolt is valamit, kellő tisztelettel tettem eleget kívánságainak. Csak azért emlitem fel ezt most, hogy bebizonyítsam, miszerint én sohase voltam méltatlan a bizalmára. Negyvenöt évem daczára nem félek a munkától és mindig józan ember voltam. Talán emlékszik még, az elmúlt év májusában — tizenegy hónappal ezelőtt — megnősültem. Ön szives volt akkor egy szép függőlámpát ajándékozni nekünk. Még vadonat új, olyan nagyon megbecsüljük.

A feleségem, Elise, akkor még csak 19 éves volt. Voltak talán olyanok, akik azt mondták, hogy túl fiatal a részemre, de akkor uram nem néztem ki oly öregnek, mint ma reggel. Egészségesnek, erősnek éreztem magamat és nagy kedvvel dolgoztam. Néha azt gondoltam magamban: még sokat dolgozhatok te Bollard, míg eltemetnek egyszer, valamikor! A feleségem komoly asszony volt, szorgalmas, takarékos és szivesebben ült otthon, semhogy mulatságra vágyott volna.

Már jóval azelőtt jó pajtások voltunk, mignem egy napon az oltár elé kerültünk.

Mondhatom, hogy az első időben nagyon boldogok voltunk. Kissé takarékoskodnunk kellett ugyan, mert a házasság sok pénzt nyelt el, de a feleségem értett a takarékos háztartáshoz és nem engedte, hogy becsapják, én pedig annyi különórát dolgoztam végig, amennyit csak bírtam.

Ekkor, januárban történt — éppen a mikor néhány új munkást akartunk szerződtetni — egy reggelen, amikor a hidegtől

kergetve a műhelybe siettem, egy fiatal ember lépett hozzám és megszólított:

— Bollard ur?

— Igy hívnak, igenis.

— Bollard ur kérem, három hónapja hogy kiszabadultam a katonaságtól és azóta nem találtam foglalkozást. Nem ismerem ugyan még ezt a mesterséget, de nagy kedvem volna megtanulni. Felfogadna-e engem?

Okos, ügyes ember benyomását tette reám s tetszett nekem. Biztos voltam benne, hogy hasznát vehetjük és ha megmondom Önnek, hogy György volt, aki tegnap még előmunkás volt a műhelyben, bizonyára elismeri, hogy nem tévedtem. Szerződtem és hálája velem szemben — hiszen véget vetettem nyomorának — oly nagy volt, hogy barátsággá változtatta viszonyunkat. Néha este velem és feleségemmel zenét hallgatott valami rendes kis vendéglőben és később itt-ott nálunk vacsorázott. Neki jobban ízlett és olcsóbb volt, mint a kocsimában, részünkre pedig néhány garast hozott a konyhára. És azután, minthogy egy üres szobánk volt, hozzánk költözött egészen. Szerencsétlen dolog volt ez nagyon, mert itt kezdődött a boldogtalanságom. György ettől fogva — daczára csinos külsejének — nem kívánt elmenni hazulról. Legszivesebben bent ült nálunk este és olvasgatott valamit, a feleségem varrt, jómagam pedig kényelmetlenül üldögéltem mellettük.

Elise-e az oka, vagy György, nem tudom. Mindenesetre észrevettem valamit és

ahhoz, hogy közérdekű kérdésekkel foglalkozzék, akinek semmi előkészütsége nincs a hatalom gyakorlásához, akiket izgató, tulzó jelszavak a lelkiismeretlen demagógok könnyen vezethetnek: nálunk a pluralitás behozatala valóban elengedhetetlen feltétele a választói jog kiterjesztésének.

Közgyűlés.

Községünk képviselőtestülete tegnap d. e. gyűlést tartott, melyen a képviselők csaknem teljes számmal jelentek meg.

A gyűlés mindenekelőtt megállapította, hogy a meghívóban tévedésből jeleztetett a gyűlés rendkívülinek, mert az rendes közgyűlés. Ezután áttért a tárgysorozat le-tárgyalására.

1. Az 1907. évi közpénztári számadást — miután a gyűlésen Kiss Károly, a vármegye által kiküldött m. b. tag nem jelent meg — Fekete István bíró elnökle alatt tárgyalták le. Megállapították, hogy a számadás kellő időben közszemlére ki volt téve, az ellen senki észrevételt nem tett, felolvastatták a rovancsolóbizottság helyeslő jelentése, u. n. stich-próbák eszközöltettek, mely után a közgyűlés a számadást jóváhagyta.

2. Az 1907. évi közpénztári számadások lezárásánál észleltetett, hogy az egyik fejezetnél az előirányzott összeg nem merített ki, viszont más fejezetnél az előirányzott összeg nem volt elég s e hlány a más fejezetnél felmerült feleslegből fedeztetett, erre nézve a közgyűlés jóváhagyólag intézkedett.

3. Megállapították az 1909. évi költségelölírányzat, mely szerint a 26531 korona 75 fillér bevétellel szemben a kiadás 84581 kor. 72 f., a különbözeti 58049 kor. 96 f. 29% pótdoból fog fedeztetni.

A költségelölírányzatot lapunk jövő számában részletesen fogjuk ismertetni.

E számadásoknál felsoroltattak az egyes községi alapok is, melyek közül kiemeljük, hogy a hetipiacz bérbeadásából keletkezett kórházalap újév napján 44291 kor. 77 fillére szaporodott.

4. Az 1908. évi pótköltségelölírányzat elkészítése. Az 1908. évi költségelölírányzat a tényleges szükség következtében egyes tételeknél tullept, így pl. a szegény gyermekek ellátási tétele 300 K-val, a rendőrlaktanya átalakítási és bikaistálló felépítési költségelölírányzata 3500 K-val, a mérnöki

dijak 450 K-val, az ártézi kutak tétele 300 K-val, emiatt pótköltségvetési előirányzatra van szükség. A közgyűlés a pótköltségvetési előirányzatot elfogadta azzal, hogy az ártézi kutak tételét a tényleges szükség figyelembevételével még 400 K-val emelte. Ezen tételek 2 1/2% pótdoból lesznek fedezve. Ezenfelül az iskolaadónál 3700 K tulkiadás, mely onnét származott, hogy a község a helybeli négy pénztézetet is megróttá iskolaadóval, ezek felebbezése folytán a közigazgatási bíróság kimondotta, hogy ezek iskolaadót nem kötelesek fizetni, tehát a rájuk kivetett adó máshonnan fedezendő. A közgyűlés a hiányt 3% pótdobval rendelte fedezni. Egyben megadta a felmentvényt az előforduló 200 kor. felüli utalványozásokra is.

5. Javaslatba hozta a közgyűlés az új közegészségügyi törvénynek megfelelően a községi orvos lakáspénzét évi 600 K-ban, látogatási díját nappal 1 K-ban, éjjel 2 K-ban, rendelési díját a rendes rendelési időben 1 K-ban, éjjel, avagy rendkívüli külön időben 1 K 50 f-ben, kilométerpénzét á 50 fillérben.

6. Az egészségügyi bizottság tagjai lettek: dr. Fenyő József községi orvos, dr. Rényi József, a kath. és izraelita lelkészek, Sulyok János és Hajnal Dániel tanítók, Szikora János és Péter Mihály képviselők.

7. A kántor-tanítólak építési költségeit, miután megállapították, hogy azok nem községi területre építettek, az iskolaalap a politikai községnek 10 év alatt visszafizeti.

8. A tanyai iskolák ügyében az előjáróság jelentette, hogy a közgyűlés jóváhagyásából feltételezetten megvett a zentai uton Fekete Jánostól, az óbecsei uton Zahorecz Mátyástól s a hegyesi uton ifj. Pataki Jánostól 1000—1000 négyszög ölet 1000—1000 koronáért, ezen szerződéseket a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette, de mert ingatlan szerzéséről van szó, a december hó 22-re kitűzött közgyűlésen újból tárgyalni fogja az ügyet.

9. Az előjáróság előterjesztésére 4 hónapra egy kiségitő végrehajtó fölfogadását havi 80 koronával megengedte.

10. Fekete János és társai kérvényére a Hattyu-utca sarkán furandó ártézi kuthoz a szokásos 400 kor. segélyt megadta.

11. A községi pénzszekrény kulcsainak ki által leendő őrzése tárgyában a közgyűlés egyhangulag úgy határozott, hogy azok továbbra is a községi bíró és jegyző őrizetében legyenek.

12. A község 82603 korona 01 fillér készpénz vagyonának mely pénztézetek-

nél leendő elhelyezése kérdésében a közgyűlés akként határozott, hogy ezen készpénz a 3 helybeli pénztézetnél, tehát a Bácsstopoyai takarékpénztárnál, az Általános takarékpénztárnál és a Topolyai Önségélyző és Hitelszövetkezetnél egyenlő arányban helyeztessék el.

13. Kihut János abbeli kérelmével, hogy a Vadas-kert melletti 4 1/2 láncnyi föld eladassék — elutasították.

14. Jagicza István adminisztrátor, mint iskolaszéki elnök értesítette a képviselőtestületet, hogy az iskolatestvéreknél még szükséges tanterem föllállítását az érsek ez időszertint nem hajlandó felépíteni, hanem hajlandó a káptalan útján a községnek e célra 10000 korona olcsó kölcsönt adni. A közgyűlés kimondotta, hogy a község ez időszertint a kölcsön felvételére képtelen s tekintettel a tanterem égető szükségességére, kérelmet az adminisztrátor ur útján Öxelentiájánál megismétlik.

15. Barsy Miklós h. anyakönyvvezető kérelmére a közgyűlés az 1908. év folyamán az anyakönyvi kivonatok kiállításai díjából befolyt összeget folyamodónak átengedte.

16. Bagó Dezső községi irnok kérelmére az üresedésben volt másik községi irnoki állási teendők 3 hónapon keresztüli elvégzéseért 100 korona jutalmat állapított meg.

17. Jakab Istváu gyógyszerésznek a tartozatlanul fizetett iskola adóját visszautalta.

18. A kisbírók fizetését fejenkint 50 koronával emelte kérelmük folytán.

19. A piacz helypénzszedési és vásártartási jognak a jövő évre leendő haszonbérbe adására 600 K s, illetve 1200 K kikiáltási ár melletti árlejtés útján kiadására határnapul 1908. december hó 11-én délelőtt 9 óráját tüzte ki és bizalmi férfiakul Péter Mihály és Izsáki Fábian képviselőket küldte ki.

20. A vágóhidnak továbbra is községi kezelésbeni használatát a közgyűlés kimondotta.

S végül tárgysorozaton kívül a szegény iskolás gyermekek felruházására 500 koronát szavazott meg.

HIREK.

Tisztelgés. Bácsvármegye törvényhatóságának tagjai a megye nevében ma tisztelgettek Fernbach Károly főispán vezetése alatt Bogdanovics Luczián szerb patriarkánál Karlovcán.

gyanút fogtam. Nagyon óvatosak voltak, furfangosabbak nálam; de ugye uram, ha szívből szeretünk egy asszonyt, akkor pontosan megérezzük, ha nincsen rendben valami. De mielőtt szoltam volna valamit, kellett, hogy biztosat tudjak.

György — aki csak a műhelyben dolgozott — megkért, hogy tanítsam meg a kocsivezetésre. Megígértem neki, már jóval ezelőtt, hogy önt uram, megkérem majd, engedje meg, hogy az új modellek közül valamelyikkel egy vasárnapon kísérleti kocsizást csinálhassunk és feltettem magamban, hogy akkor majd a gépkocsi valamennyi alkatrészeit eimagyarázom neki. Így azután tegnap kikocsiztunk az új kocsival, miután előzőleg kikértem becses beleegyezését. Mesés volt odakünn Gallois ur! Valósággal boldognak éreztem magamat. Reggel öt órakor indultunk el hazulról, még nagyon hűvös volt a levegő. A „25 H. P.“ csodásan repült, — ha a jó Isten ült volna a hajtókerék mellett, se mehetett volna jobban. Utközben megmagyaráztam Györgynek, aki mellettem ült, hogyan érhetni el a legnagyobb gyorsaságot anélkül, hogy tulsok benzint fogyasszon; ez olyan trükk, amelyhez csak én értek, uram, majd egyszer elmondom önnek, — de a fiu szórakozott volt nagyon és szívesebben hallgatott a feleségemre, aki mögöttünk ült.

A kirándulás szórakozást jelentett részünkre s így nem mondtam meg utitársaimnak, hogyan vélekedem róluk. Így érkezünk el Vendomeig és a város előtt lévő kis

vendéglőben mi pompásan megreggeliztünk. Hazafelé Györgynek kellett volna vezetnie a kocsit, de minthogy késő lett és haza kellett szállitanunk előbb még Eliset is, újra csak én voltam a sofőr. Még alig mentünk néhány percig, amikor György azt mondotta, hogy fázik és a feleségem mellé ült a kocsiba.

Besötétedett és a kocsi teljesen leköttette figyelmemet. 70 kilométernyi gyorsasággal mentünk egy órában és ilyenkor nem figyelhattunk a mellettünk elrepülő légyre. De a fülemet megerőltetve, kihallgatni próbáltam, mit suttoznak ott a hátam mögött. Nevetgéltek; egyszer jéghideg lett a szívem tájéka, mert akkor éreztem, hogy a fiu megcsókolta Eliset.

Nehezemre esik folytatni az elbeszélést, mert amit azután elkövettem, az gyáva gazzett volt. Meg kellett volna állnom és agyba-főbe verni Györgyöt, ugy-e? De félttem, főleg tőle, mert sokkal erősebb volt, mint én és azután félttem még az asszony kiáltozásától is. Még csak megse fordultam, de „négyre“ gyorsítottam a kocsit és eszeveszetten tovább száguldunk.

Látszólagos figyelmetlenségem felbátorította a hátul ülőket. Egyszer félig oda-fordultam és észrevettem, mint nyugszik Elisem feje a fiu mellén. Csaknem felsikoltottam. Hirtelenül észrevettem akkor, hogy forróra surlódott valami a kocsin. Szorosan Varsailles előtt voltunk éppen, ott ahol a meredek ut hirtelenül elágazik és lentebb a sineket keresztezi át. Odaszóltam Györgynek

és leszálltam, hogy megnézzem, mi baj van. Jó volt, hogy megállottam, mert amiut bevilágitottam kis lámpásommal a kocsi egyes részeit — körülöttem sötét éj volt — észrevettem, hogy a baloldali lánc összekötő csavarjának rudja félig kiállott és a csavartartó leugrott helyéről. Csak néhány forgás volt szükséges arra, hogy mindannyian szörnyet haljunk az országuton.

— Jer ide, György és nézzed meg ezt — szoltam oda és hirtelen felegyenesedtem. Az én helyemen ült a kocsin György, de minthogy azt hitte, hogy a kocsi alatt van dolgom: felhasználta az alkalmat és két kézzel magához vonta a feleségem fejét. Epen a száját csókolta. És azután, uram, igazán nem tudom, mi történt azután. Ugy hiszem, hogy egyszeribe eleresztettem a fékezőt és a láncztartó rudat, mely csak félig jött ki helyéből, egészen kilöktek onnan.

A kocsi egy nagyot zökkent... ugy hiszem, hogy nyomban lenn volt a sineken... Kiáltás nem hallottam, csak tompa zuhanást. Azután ellenkező irányban futottam el. Hajnalhasadáskor Bicetre mellé értem, azután villamoson jöttem haza Iveyből. Kérem szépen, Gallois ur, nézze meg, áll-e valami az ujságban rólunk, nem volt elég bátorságom lapot venni magamnak...

Gallois gyorsan átfutotta az ujságot. Vastag nyomással ez állott az első oldalon: „Borzalmas automobil baleset: Kocsi a sineken. Két halott!”

Pierre Souvestre.

Kinevezés. Dr. Hadzsy Jenő, néhai dr. Hadzsy Jánosnak fia, a budapesti balparti közpórházhoz segédorvossá kineveztetett.

Szakképzési megbízás. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Tordai Imre szegedi állami felső ipariskolai igazgatót a Bács-Bodrogvármegyei iparos- és kereskedő tanoncskoláknál a szakképzési teendők ellátásával bízta meg.

Katalin bál. A topolyai Polgári Olvasó-Egyet ma tartja ilj Pataki József vendéglő helyiségében saját pénztára javára zártkörű Katalin bálját. — Beléptidj személyenkint 1 korona.

Baloghy Ernő — a 31-es előkészítő-bizottságban. A választási reform törvényjavaslata egy 31 tagú előkészítő bizottsághoz utaltatott. Ezen bizottságba a bácsmegyei képviselők közül Baloghy Ernő választatott be. Baloghy Ernő a plurális választásnak a híve.

Pénzügyminiszeri kinevezés. A pénzügyminiszter Véber János topolyai ügyvédi irnokot a kisszebeni erdőhivatalhoz díjas adógyakornokká nevezte ki.

Tánczoszorucska. Tegnap este a Kaszinó szállóban jól sikerült táncmulatság tartatott a szegény izr. iskolás gyermekek felruházása javára.

A gombos—erdői gőzkomp szünetel. A gombos—erdői vasúti átkelést jégzajlás miatt beszüntették.

Megszűnt a lépfene. A topolyai járási főszolgabírósa jelentése szerint az eddig uralkodott lépfenejárvány megszűnt.

A tisztelhetetesek új elnevezése. A király e hó 13-án kelt legfelsőbb elhatározásával megengedte hogy a hadapród tisztelhetetesek rendfokozati elnevezést zászlós-ra változtassák.

A szegény gyermekekért. Nagy és nemeslelkű elhatározásról értesít bennünket a kulai gyapjufonó és szövőgyár igazgatósága. Ez a gyár, amely a kezdet nehézségeit még jóformán le sem küzdötte, máris a jótékony-ság gyakorlására gondol. A gyár igazgatósága elhatározta, hogy mindazon humanus-jótékonycélu egyesületeknek és asztaltársaságoknak, melyek a szegény gyermekeknek felruházására, a korán beköszöntött tél szigorának türelmére vállalkoztak, ha megrendeléseikkel egyenesen a gyár igazgatóságához fordulnak, összes gyártmányaikat (sima és mintás cheviot- és tirolai loden-, továbbá női moldon-szövetek) önköltségen, vagyis előállítási áron szolgáltatja ki. Felhívjuk az összes hazai jótékonyági egyesületek és társulatok vezetőinek figyelmét e nagylelkű ajánlatra és úgy humans- mint hazafias szempontból ajánljuk azt hathatós pártfogásukba. Nemcsak a humanizmusnak, hanem a hazai iparpártolásnak is nagy szolgálatot tesznek ezen szép ajánlatnak felkarolásával. Jót, olcsón szerezhetnek be ezután a szegénység enyhítésére és az özvegyek és árvák fogják áldani őket és imáikba foglalni neveiket jótékonyágukért. Szövetmintákkal és árajánlatokkal egyszerű levelező-lapon eszközöndő megkeresésre készségesen szolgál a Kulai gyapjufonó és szövőgyár, Kula (Bácsmegye).

Drágul a kivándorlás. A hajózási társaságok látják és tudják, hogy az amerikai konjunktúra ismét kedvezőbb fordulatot vesz, tehát a kivándorlás emelkedésére lehet számítani, miért is sietnek a hajózási viteldijakat felemelni. A hajózási vállalatok ezt az újabb tarifaemelését az új bevándorlási törvénnyel indokolják, melynek értelmében minden bevándorló, aki az Egyesült Államok területére lép, négy dollárt köteles fizetni. Mintán ezt a bevándorlási illetéket azok a hajóstársaságok kötelesek fizetni, melyek a kivándorlókat Európából Amerikába szállítják, az északnémet hajóstársaságok ez év novemberétől kezdve a fedélközi viteldijakat ezzel a négy dollárral felemelték. Ilyenformán a viteldij Bréma és Newyork között fedélközi utazók részére 176 márkára emelkedett.

A tüdővész áldozatai A belügyminiszter legújabb jelentése szerint a magyar birodalomban f. é. május havában gümőkórban elhalt 7668 egyén. E számokban B.-Bodrog vármegye 241, Zombor 16, Szabadka 53, Ujvidék 15 és Baja 10 halottal szerepel.

Védekezés az ebvész ellen. A földművelésügyi miniszter egy leiratában arról értesíti a törvényhatóságokat, hogy az ebvész elleni védekezésre vonatkozólag új rendelet lépett életbe. E szerint ebvész idején a zárlat ezután az eddigi 45 nap helyett 90 nap lesz. A zárttörő és szájkosár nélküli kutyákat a gyepmester 90 napig tartja megfigyelés alatt, még pedig a kutya tulajdonosának költségén. A kutya által megmart embert az eddigi 8 nap helyett 21 napig tartják megfigyelés alatt. Ha a kutya egy másik kutyát mart meg, a megharapott kutya 90 napig, a maró kutya pedig 7 napig tartandó szoros megfigyelés alatt.

Szedelgés a jótékony-ság nevében. Az országot keresztül-kasul járják a József Kir. Herczeg Szanatorium nevében egy kis két 60 filléres füzetrel, mely „Védekezés a tüdővész ellen” címet viseli. A füzetet Rákocsabán nyomatták. Semmi oka sincs a jelzett címet viselni, mert a füzetben a védekezésről egy árva szó sincs. De még kevesebb oka van bárkinek az egyesület nevében azt terjeszteni, mert ezzel az egyesület senkit meg nem bízott. Nevével illetéktelenül visszaélnék. Kérünk mindenkit, hogy a füzet terjesztőit adják át a hatóságnak.

Itt az ősz. Az ideggyenge és csuzos beteg, akinek fájdalmait a nyár melege mérsékelte, remegve gondol szeles, esős ősze, a hideg télre, amidőn szenvedése új életre kelnek. Az ideggyengeség sok tünetét, a kimerülést, fej- és hátfájásokat, szédülést, ideges szívdobogást, ideges gyomor és bélbajokat csakis az összerendezet megerősítése, felelevenítése által lehet tökéletesen gyógyítani. Aki teljes gyógyulást akar az említett és más egyéb bajokból, az kérje a „Modern Villamos Gyógyódról” című ingyen könyvet, melyet díjtalanul küld az „Elektro Vitalizer” Orvosi Rendelő Intézet Budapest, Károlykört 2, félemelet 50 sz. mindenkinek, aki azt lapunkra való hivatkozással kéri.

Milyen idő lesz? Meteor írja: November hó újabb jellegű időszakot hozott be az időjárásban, mely decemberrel együtt, tehát az eddigi két hónapi ciklust megtartja, azonban lesz. A valódi téli idő az utóbbi hónapban fejlődik ki jobban, már az évszak előhaladása következtében is, de a bolygók állásai szintén azt segítik elő. November hó hátralevő csomópontja 21., 22., 23. és 30-ra esnek, legerősebb hatásuk a 21. és 30-ikiak. December hó csomópontjai 2., 7., 14., 15., 20., 23., 24., 26., 29. és 30-ra esnek, melyek közül a legerősebb hatásuk a 2., 15., 23. és 29-ikiak, 2—25. és 29. erős hideg jelleggel, míg a 23—26. csapadékkal, mely eső is lehet hóval. Havazást a 29-iki csomópont hatáskörében is várhatunk.

Váltasközben. Pető Félix kossuthfalvai lakos ellen a csendőrségnél azt a panaszt emelte Szabó Jánosné, hogy amidőn Pető tőle a temetkező egyleti díjakat beszédte, neki 20 koronás bankjegyet adott, de Pető ebből csak 9 kor. 69 fillért adott vissza 19 kor. 60 fill. helyett. Amikor a többi 10 kornát követelte. Pető tagadta, hogy 20 koronást kapott. Az eljárást megindították.

Öngyilkos asszony. Hajduska Albertné topolyai asszony már évek hosszú sora óta ágyban fekvő beteg volt. Emiatt és nagy fájdalomtól gyötörve életunt lett. E hó 14-én míg férje távol volt, nagy konyhakéssel hasba szurta magát. Sérülésébe e hó 15-én belehalt.

Meghaltak a héten:

Gyetzvai Pál 76 éves. Hajduka Albertné szül. Beer Teréz 44 éves.

Felelős szerkesztő:

Dr. Fárnek Dezső ügyvéd.

Lapkiadótulajdonos:

Wilhelm Miksa könyvnyomdatulajdonos

Több mint száz mintából kiválasztva valódi hazai gyártmányu tiszta gyapju szövetből készitek egy uri öltönyt

21 és 23 frtért.

PRESSBURGER M. szabócé,

Számárköhögés

könnyen elmúlik a SCOTT-féle Emulsio használata folytán. Orvosok, bábák és szülők bizonyítják ezt ezer és ezer levélben.

A SCOTT-féle Emulsio

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

segít azért, mert elsőrangú alkotórészei és az eredeti SCOTT-féle eljárás kiváló szerré teszik, sőt **tápereje** is elsőrangú. Már az első adagtól csodálatosan javul az általános egészség.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Föld- és házfeladás. A helybéli vasutállomás átellenében **13 kvadrát föld** rajta lévő házzal, melyhez **szőlőskert** is tartozik, szabad kézből eladó. A hely nagyon alkalmas téglagyárnak, hízalónak, vagy rakodónak. Bővebb értesítést ad a tulajdonos **Szécsényi István Topolyán.**

445. szám. 1908. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102., illetőleg az 1902. évi XLI. t.-cz. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy budapesti VI. ker. kir. járásbíróságnak 1908. évi Sp. IX. 906/6. számú végzése következtében dr. Rosenberg Gyula ügyvéd által képviselt Hazai általános biztosító r.-t. javára, 12 kor. 60 f. s jár. erejéig 1908. évi október hó 23-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3500 koronára becsült következő ingóságok u. m.: 2 cséplő-szekrény nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a topolyai kir. járásbíróság 1908. évi V. 841/2. számú végzése folytán 12 kor. 60 f. tőkekövetelés, ennek 1907. évi december hó 1. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 15 korona 65 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Topolyán, 1277. sz. hazban leendő megtartására **1908. évi november hó 30 ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alui is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1831. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Topolyán, 1908. november 10. napján.

Elischer Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

TATAI BRIKETT
kitűnő szobafűtési szén.
Jutányos árban
azonnal szállítja
Magyar Általános Kőszénbánya
Részvénytársulat
Budapest, V., Erzsébet tér 19.

Ajánlok:

Szalonnát, zsirt, füstölt husokat és kolbászokat.
GARAI KÁROLY
hentes Aradon.

Aki
káposztát akar gyalultatni
forduljon **Süli György** bognárhoz
Topolya, Hullám-utca 1447. sz. a.

1417. sz. vhtó 1908.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102., illetőleg az 1908. évi XXI. törvény-cikk 19-ik §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszéknek 1908. évi 24424. és 24747. számú végzése következtében dr. Klein Mátyás ügyvéd által képviselt Kunetz Mór javára 19 és 200 korona s jár erejéig 1908. évi október hó 12-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2831 koronára becsült következő ingóságok u. m.: kocsik, butor, ló és tehén nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a topolyai kir. járásbíró: 1908. évi V. 775/783/3. számú végzése folytán 19 korona és 20 korona tőkekövetelés, ennek 1908. évi augusztus hó 15 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 64 kor. 80 fill. bíróság már megállapított költségek erejéig, Topolyán, 23. sz. házban leendő megtartására **1908. évi november hó 30. napjának délelőtt 9 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Topolyán, 1908. november 10-én.

Elischer Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

Hirdetmény.

Alulírottak a tulajdonukat képező s a topolyai 464. sz. betétben A) 1854/1855/I. és 1851/II. hrsz. 600 □-öl területű, részben beépített ingatlanukat önkéntes bírói árverés útján eladják.

Az ingatlanon, mely közvetlen a Hadyszobor mellett terül el, két lakóház s a modern igényeknek mindenben megfelelő hideg és meleg artézi fürdő van építve a szükséges artézi kúttal. A nagyobb épületben 4 szoba, konyha és kamra, a kisebb épületben 3 szoba, mosókonyha és istálló van; ez utóbbiakból jelenleg egy szoba a szódagyár telepét képezi. Ez utóbbi kisebb különálló épület korszerűsítésre kiválóan alkalmas annál is inkább, mert korlátlan italmérési joggal van felruházva s előtte szép árnyas kert van.

A fürdőt egy szabad uszoda 34 fülkével, a meleg fürdőt pedig egy meleg tükörfürdő, külön vetkőző helyiség, gőzkamra, 2 magányos kabin s a gépház képezi.

Az ingatlanok **kikiáltási ára 24000 kor.**, melyen alul az ingatlanok eladtnak nem fognak.

Az árverés megtartásának helye és ideje 1908. évi november hó 30-ának d. u. 3 órája a topolyai kir. bíróság tkvi irodájában.

Az ingatlan 10.000 kor. bekebelezett követelés terheli, a vételárnak ezen felüli része, a hivatalos hirdetményben irt feltételek mellett, esetleg magán egyezség útján megállapítandó módon fizethető.

Az ingatlanon levő és virágzó üzemű szódagyár esetleg ugyanezen időpontban meg-

tartandó árverésen pedig készpénz fizetés ellenében szintén el fog adatni.
Az érdeklődőknek közelebbi és részletes adatokkal szívesen szolgálnak a tulajdonosok.

Limdek Elek és neje.

2. szám.

ov. f. b. 1908.

Pályázati hirdetés.

Topolya községi ovoda felügyelő-bizottsága részéről az üresedésbe jött

községi óvónői állás

betöltése céljából pályázat hirdettetik. Ezen állás javadalmazása:

1. Községi pénztárból havi előleges részletekben **800 kor.**
2. Szabadlakás.

Felhivatnak mindazok, kik az állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényüket a 44000/1892. sz. V. K. M. rendelet 13. §-ának megfelelőleg a Topolya községi ovoda felügyelő-bizottság alulirt elnökéhez **f. évi november hó 30-áig** annyival inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határnap utólag fog kitűzteni.

Topolya, 1908. évi október hó 24-én.

Császár Péter,
közs. ovoda f. biz. elnök.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-akék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Pfaff-Varrógépek

a legjobbak ugy háztartásban, mint ipari célokra.
A legtükéletesebb gyártmány. Műhímesre különösen alkalmas.
Egyedüli raktár:
GUBA JÓZSEF
vaskereskedésében
TOPOLYA.

„M-i-t?”
„Papa megengedte. Hisz valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigaretta-hüvelyek fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!
Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

1909. évre szóló

Előjegyzési KÉPES FALI NAPTÁRAK

megérkeztek és kaphatók

WILHEIM MIKSA
könyv- és papirkereskedésében Topolyán.

Tájképes, valamint helyi képes levelezőlapokban nagy raktár.

Nyomatott Wilhelm Miksánál, Topolyán.